

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedynczego 1 mk., „Dziennik Urzędowy” przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

- TREŚĆ: I. 22. Dekret z d. 31/XII 1918 r. w przedmiocie wyłączenia z kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych służby weterynaryjnej. 23. Dekret z d. 31 1919 r. o zatwierdzaniu projektów pomników ze stanowiska artystycznego. 24. Dekret z d. 31 1919 r. o urzędzeniu i działalności Inspekcji Pracy. 25. Przepisy tymczasowe z d. 31 1919 r. o wynagrodzeniu urzędników Inspekcji Pracy. 26. Dekret z d. 7/I 1919 r. o mianowaniu profesorów Uniwers. Warszawskiego. 27. Dekret z d. 8/I 1919 r. o mianowaniu profesorów Politechniki Warszawskiej. 28. Dekret z d. 8/I 1919 r. o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom do Sejmu. 29. Dekret z d. 9/I 1919 r. w przedmiocie upoważnienia Dyrektora Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej do przygotowania 500.000.000 mk. 30. Dekret z d. 9/I 1919 r. o organizacji policji komunalnej. 31. Dekret z d. 11/I 1919 r. o nadaniu praw wyborczych obywatelom, którzy po dniu 5 grudnia 1918 r. powrócili do kraju. 32. Dekret z d. 11/I 1919 r. w przedmiocie umów, zawartych przez b. władze okupacyjne co do majątku państwowego.
- II 33. Rozporządzenie Prezydenta Ministrów z d. 11/I 1919 r. w sprawie pobytu w Warszawie przyjezdnych.
- III. 34. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 8/I 1919 r. w przedmiocie internowania na czas trwania stanu wyjątkowego 14 osób. 35. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 10/I 1919 r. w przedmiocie mianowania Nadzwyczajnego Komisarza dla st. m. Warszawy i pow. Warszawskiego. 36. Rozporządzenie Nadzwyczajnego Komisarza st. m. Warszawy w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego.
- V. 37. Rozporządzenie Ministra Skarbu z d. 28/XII 1918 r. w przedmiocie norm zastawowych polskich papierów procentowych.

I.

22.

DEKRET

w przedmiocie wyłączenia z kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych służby weterynaryjnej i przekazania tejże służby kompetencji Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 1.

Z zakresu kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych, określonego w art. 24 dekretu Rady Regencyjnej o tymczasowej organizacji władz naczelnych w Królestwie Polskiem z dn. 3 stycznia 1918 r., wyłącza się służbę weterynaryjną. Równocześnie służba ta zostaje przekazana kompetencji Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 2.

Wykonanie niniejszego dekretu powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, który w poro-

zumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Zdrowia Publicznego wyda konieczne zarządzenia przejściowe.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) J. Moraczewski.

Dan w Warszawie, dn. 31 grudnia 1918 r.

„Dz. Pr.” z d. 13/I 1919 r. Nr. 5, poz. 92.

23.

DEKRET

o zatwierdzaniu projektów pomników ze stanowiska artystycznego.

Na wniosek Rady Ministrów stanowią, co następuje:

Art. 1.

Osoby i wszelkiego rodzaju instytucje publiczne i prywatne, nie wyłączając urzędów państwowych, zamierzające w miejscu publicznem wznieść pomnik, posąg, figurę, lub wmurować, albo zawiesić tablicę pamiątkową, winny uprzednio przedstawić projekt Ministrowi Sztuki i Kultury do zatwierdzenia ze stanowiska artystycznego.

Art. 2.

Przedstawiane Ministrowi Sztuki i Kultury projekty składać się winny z rzutów rysunkowych, dostatecznie wyjaśniających pomysł i szczegóły wykonania, oraz z fotografii i modeli plastycznych w razie zastosowania rzeźby plastycznej. Do składanych projektów winny być dołączone dane rysunkowe i fotograficzne, dostatecznie wyświetlające związek projektowanego pomnika z otoczeniem.

Art. 3.

Większe naprawy i przebudowy pomników, posągów, figur i tablic pamiątkowych ulegają przepisom artykułów powyższych.

Art. 4.

Pomniki, posągi i figury, wzniesione wbrew przepisom niniejszym lub wmurowane, albo zawieszane wbrew tym przepisom tablice pamiątkowe, mogą być z rozporządzenia Ministra Sztuki i Kultury usunięte.

Art. 5.

Do uzyskania zezwolenia na wzniesienie pomników, o których mowa w przepisach niniejszych, potrzebne

jest również zatwierdzenie projektów tychże pomników przez Ministra Sztuki i Kultury ze stanowiska artystycznego.

Zatwierdzenie to winno nastąpić najwyżej w ciągu miesiąca od daty złożenia projektu.

Art. 6.

Przepisy niniejsze nie rozciągają się na pomniki, figury, posągi i tablice pamiątkowe, umieszczane na cmentarzach i wewnątrz świątyń przez osoby prywatne z ich własnych funduszy dla utrwalenia pamięci fundatorów lub ich najbliższej rodziny, — jak również na przedmioty podobne, poświęcone wyłącznie celom kultu religijnego, oraz na figury, posągi i tablice, stanowiące ornament budynku, którego projekt został wraz z ornamentem przez władze budowlane zatwierdzony.

Art. 7.

Winni przekroczenia przepisów niniejszych ulegną karze aresztu do 3-ch miesięcy lub grzywny do 3000 mk.

Art. 8.

Wykonanie niniejszego dekretu poleca się Ministrowi Sztuki i Kultury w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Sztuki i Kultury:

(—) *M. Downarowicz.*

Dan w Warszawie, dn. 3 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.“ z d. 13.I 1919 r. Nr. 5, poz. 93.

24.

DEKRET

tymczasowy o urządzeniu i działalności inspekcji Pracy.

Art. I.

Inspekcja pracy nadzoruje należyte stosowanie przepisów prawa o ochronie pracy we wszystkich dziedzinach pracy najemnej, zapewniając pracownikom korzyści, przyznane im przez obowiązujące socjalno-polityczne prawodawstwo.

Art. II.

Inspekcja pracy pozostaje pod zarządem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Art. III.

Organami inspekcji pracy są:

1) Główny inspektor pracy,

2) Inspektorzy pracy (okręgowi i obwodowi),

3) Kolegjalne organy inspekcji pracy (centralny i okręgowe).

Art. IV.

Główny inspektor pracy wykonywa zwierzchni nadzór i kieruje czynnościami inspektorów pracy.

Art. V.

Głównego inspektora i inspektorów pracy mianuje Najwyższa władza na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej; odnośnie do fabryk wojskowych — w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. VI.

Na stanowiska inspektorów pracy mogą być mianowane osoby bez różnicy płci z wyższem, a przede wszystkim z wyższem technicznem wykształceniem i praktyką oraz należytą znajomością nauk społeczno-prawnych, higieny przemysłowej i stosunków robotniczych, po zdaniu egzaminów przed specjalną komisją przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

Art. VII.

Do pomocy inspektorom pracy Minister Pracy i Opieki Społecznej mianować może, na wniosek głównego inspektora pracy, podinspektorów pracy z pośród osób, posiadających dokładną znajomość stosunków robotniczych, po złożeniu przez nie egzaminu przed specjalną komisją przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

Art. VIII.

Na stanowiska podinspektorów pracy do zadań specjalnych w zakresie higieny przemysłowej i zawodowej mogą być mianowane, trybem w art. VII wskazanym, osoby z wykształceniem lekarskiem, po zdaniu egzaminu przed specjalną komisją przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

Art. IX.

Przy inspektorach pracy czynni są mężowie zaufania robotników, zatwierdzani jako asystenci przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej. Liczbę i zakres działania asystentów określi rozporządzenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Art. X.

Okręgi i obwody działalności, oraz siedzibę inspektorów pracy wyznacza Minister Pracy na wniosek głównego inspektora pracy w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. XI.

Inspektorzy pracy:

1) nadzorują wykonanie przez przedsiębiorców i robotników przepisów, określających ich obowiązki i wzajemny stosunek;

2) wydają zarządzenia dla wprowadzenia w życie przepisów i postanowień, wydawanych przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej, i mają nadzór nad wykonaniem tych przepisów i postanowień;

3) rozpoznają i zatwierdzają cenniki, dotyczące opłat za mieszkanie fabryczne, kąpiele, jadalnie i t. p., za artykuły, sprzedawane w sklepach fabrycznych, tabele kar, regulaminy porządku wewnętrznego;

4) zaświadczały tabele płacy robotniczej;

5) przedsiębiorcy środki dla zapobiegania zatargom pomiędzy przedsiębiorcami a robotnikami, badając na miejscu wyniki niezadowolenia i dążąc do polubownego załatwienia sporów;

6) nadzorują wykonanie postanowień, dotyczących pracy i nauki szkolnej małoletnich robotników;

7) dbają o umieszczanie małoletnich robotników w szkołach początkowych specjalnych;

8) ustalają protokularynie przekroczenia punktu 6-go artykułu niniejszego i przedstawiają protokoły odnośnym władzom sądowym;

9) występują w sądzie w charakterze oskarżycieli w wypadkach, przewidzianych w p. 8-ym artykułu niniejszego;

10) wszczynają postępowanie karne i w odnośnych wypadkach oskarżają wobec sądu winnych wykroczenia przeciwko przepisom, zawartym w § 42—113 i 570 Ustawy o pracy w przemyśle;

11) nadzorują wykonanie przepisów o rozkładzie i długości dnia roboczego;

12) spełniają czynności, jakie na nich wkłada prawodawstwo o ubezpieczeniach społecznych;

13) zbierają, sprawdzają i zestawiają statystyczne dane, dotyczące warunków pracy i płacy, bytu robotników, oraz wzajemnych stosunków pomiędzy przedsiębiorcami i robotnikami w zakładach pracy w ich okręgach;

14) opiniują w sprawach wydawania pozwoleń na otwarcie lub przebudowanie zakładów przemysłowych, podlegających nadzorowi inspekcji pracy;

15) badają z polecenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej warunki pracy i płacy we wszystkich dziedzinach pracy najemnej w celu gromadzenia materiałów dla udoskonalenia i rozwoju prawodawstwa o ochronie pracy;

16) z polecenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej spełniają wszelkie czynności w zakresie kompetencji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Art. XII.

Do czasu wprowadzenia kolegjalnych urzędów pracy inspektorom pracy przysługuje prawo wnioskowania kar, przewidzianych w §§ 211—214 Ustawy o pracy w przemyśle. Postanowienia inspektorów w sprawach wymienionych nie mogą być zaskarżane, jeśli kara nie przewyższa 250 mk. polskich, i mają być skierowywane wprost do władz administracyjnych, które egzekwują nałożone kary. O ile kary przewyższają sumę 250 mk. polskich, inspektor pracy, przed skierowaniem wniosku do władz administracyjnych, winien zawiadomić o nałożeniu kary osobę, karą tą dotkniętą, której przysługuje w ciągu miesiąca prawo odwołania się do głównego inspektora pracy. Główny inspektor pracy, po rozważeniu skargi, karę uchyla, zmienia lub zatwierdza, przesyłając wniosek władzom administracyjnym do wyegzekwowania.

Oznaczone w §§ 211—214 Ustawy o pracy w przemyśle grzywny w rublach obliczają się w markach polskich według kursu urzędowego.

Art. XIII.

Inspektorom pracy lub upoważnionym przez nich organom inspekcji pracy służy po wylegitymowaniu się urzędową legitymacją, wystawioną przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, prawo wstępu o każdej porze, zarówno w dzień, jak i w noc, do wszystkich oddziałów zakładów pracy, jak również przysługuje im prawo wstępu do wszelkich, przeznaczonych dla robotników, urządzeń fabrycznych (mieszkań, szpitali, schronisk, ochronek dla dzieci, przytułków dla niemowląt, szkół, zakładów kąpielowych i t. p.). W sprawach, wchodzących w zakres działalności organów inspekcji pracy, mogą informować się u przedsiębiorców lub ich zastępców i u wszystkich osób, zatrudnionych w przedsiębiorstwie, o ile możności jednak z pominięciem wszystkiego, co mogłoby przeszkadzać ruchowi przedsiębiorstwa.

W celu wykonywania czynności, wymienionych w p. 15-ym artykułu XI organom inspekcji pracy przysługuje prawo wstępu do przedsiębiorstw, nieobjętych przez Ustawę o pracy w przemyśle.

Art. XIV.

Organy inspekcji pracy są obowiązane do zachowania w tajemnicy wszelkich danych, związanych z interesami i ruchem danego przedsiębiorstwa, zwłaszcza zachować winny w ścisłej tajemnicy udzielone im poufnie wiadomości o urządzeniach technicznych, sposobach fabrykacji i innych właściwościach przedsiębiorstwa.

Art. XV.

Szczegółowe przepisy:

- 1) dotyczące czynności inspektorów pracy;
- 2) dotyczące czynności podinspektorów pracy i asystentów inspektorów pracy;
- 3) dotyczące stosunku organów inspekcji pracy do organów administracji ogólnej;
- 4) dotyczące stosunku organów inspekcji pracy do organów służby zdrowia;
- 5) dotyczące stosunku organów inspekcji pracy do organów Ministerstwa Przemysłu i Handlu — wydaje Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi Ministerstwami.

Art. XVI.

Do czasu utworzenia organów kolegjalnych do spraw ochrony pracy prawa i kompetencje, o ile nie zo-

stały przez powyższe artykuły zmienione, a przyznane w myśl Ustawy o pracy w przemyśle:

1) Ministerstwu Przemysłu i Handlu w zakresie ochrony pracy — przysługują Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej;

2) Głównemu Urzędowi do spraw fabrycznych i górniczych — przysługują komisji międzyministerjalnej pod przewodnictwem Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej;

3) Gubernjalnym Urzędowi fabrycznym — przysługują inspektorom pracy, przyczem podział kompetencji tych urzędów między głównego inspektora pracy, a inspektorów pracy, o ile nie jest już przewidziany w powyższych artykułach, określony zostanie na mocy instrukcji Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Art. XVII.

Przepisy, dotyczące organów ochrony pracy i zawarte w art. 1—41 włącznie, Zbioru Praw T. XI, cz. II, według wydania 1913 r., zastąpione zostają przez przepisy powyższe. Skład i kompetencje organów kolegjalnych inspekcji pracy określi dekret specjalny.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Pracy:

(—) *B. Ziemięcki.*

Dan w Warszawie, dnia 3 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z d. 13.I 1919 r. Nr. 5, poz. 90.

25.

Przepisy tymczasowe o wynagrodzeniu urzędników Inspekcji Pracy.

Art. 1.

Przepisy niniejsze dotyczą inspektorów pracy (głównego inspektora pracy, okręgowych inspektorów pracy i obwodowych inspektorów pracy), podinspektorów pracy i urzędników biurowych w kancelariach inspektorów pracy.

Art. 2.

Główny inspektor pracy jest urzędnikiem IV-ej klasy etatu płac.

Art. 3.

Okręgowy inspektor pracy jest urzędnikiem V-a lub V-b klasy etatu płac stosownie do kwalifikacji i czynności.

Art. 4.

Obwodowy inspektor pracy jest urzędnikiem VI-ej klasy etatu płac.

Art. 5.

Podinspektor pracy jest urzędnikiem VIII, VII lub VI-ej klasy etatu płac, stosownie do kwalifikacji i czynności.

Art. 6.

Sekretarz inspektora pracy jest urzędnikiem IX, bądź VIII-ej klasy etatu płac, stosownie do kwalifikacji i czynności.

Art. 7.

Kanceliści inspekcji pracy są urzędnikami XI, X lub IX-ej klasy etatu płac, stosownie do kwalifikacji i czynności.

Art. 8.

Wydatki przy wyjazdach służbowych, przeprowadzanych przy przeniesieniu z urzędu do innej miejscowości, zwracane będą na zasadzie odnośnych przepisów ogólnych dla urzędników państwowych.

Art. 9.

Emerytury i odszkodowania wrazie nieszczęśliwego wypadku przy pracy dla urzędników inspekcji pracy ustalone zostaną na ogólnych zasadach.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

(—) *B. Ziemięcki.*

Dan w Warszawie, dn. 3 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z d. 13.I 1919 r. Nr. 5, poz. 91.

26.

DEKRET

w przedmiocie mianowania pierwszego składu profesorów w Uniwersytecie Warszawskim.

Art. 1.

Począwszy od semestru letniego 1919 r. znosi się w Uniwersytecie Warszawskim urząd wykładowych (nauczycieli), a tworzy się to w miejsce urzędy profesorów zwyczajnych oraz docentów tymczasowych.

Art. 2.

Profesorom zwyczajnym będą przysługiwały narazie wszystkie prawa i obowiązki dotychczasowych wykładowych.

Art. 3.

Profesorom nadzwyczajnym będą przysługiwały te same prawa i obowiązki, co profesorom zwyczajnym, z wyjątkiem biernego prawa wyboru na Dziekana Wydziału i Rektora Uniwersytetu.

Art. 4.

Profesorom honorowym i docentom tymczasowym będzie przysługiwało tylko prawo wykładania i prowadzenia ćwiczeń.

Art. 5.

Profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych i honorowych zamianuje Naczelnik Państwa na wniosek Ministra W. R. i O. P.

Art. 6.

Dotychczasowi wykładowcy, którzy nie będą mianowani profesorami, mogą pozostać w Uniwersytecie Warszawskim jeszcze przez cztery semestry, począwszy od semestru letniego 1919 r., w charakterze docentów tymczasowych.

Art. 7.

Pragmatyka służbowa określi bliżej prawa i obowiązki profesorów, w szczególności wynagrodzenie ich oraz czas służby.

Art. 8.

Dekret niniejszy dotyczy tylko mianowania pierwszego składu profesorów Uniwersytetu Warszawskiego; sposób mianowania następnych profesorów będzie określony w osobnym dekrete.

Art. 9.

Dekret niniejszy nie dotyczy wydziału teologicznego, co do którego pozostaje w mocy dotychczasowe rozporządzenie.

Art. 10.

Przepisy wykonawcze do niniejszego dekretu wyda Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *Moraczewski.*

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *F. K. Prauss.*

Dan w Warszawie, dn. 7 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z d. 13.I 1919 r. Nr. 5, poz. 94.

27.

DEKRET

w przedmiocie mianowania pierwszego składu profesorów w Politechnice Warszawskiej.

Art. 1.

Począwszy od semestru letniego 1919 r. znosi się w Politechnice Warszawskiej urząd wykładowych (nauczycieli), a tworzy się w to miejsce urzędy profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych, honorowych oraz docentów tymczasowych.

Art. 2.

Profesorom zwyczajnym będą przysługiwały narazie wszystkie prawa i obowiązki dotychczasowych wykładowych.

Art. 3.

Profesorom nadzwyczajnym będą przysługiwały te same prawa i obowiązki, co profesorom zwyczajnym,

z wyjątkiem biernego prawa wyboru na Dziekana Wydziału i Rektora Politechniki.

Art. 4.

Profesorom honorowym i docentom tymczasowym będzie przysługiwało tylko prawo wykładania i prowadzenia ćwiczeń.

Art. 5.

Profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych i honorowych zamianuje Naczelnik Państwa na wniosek Ministra W. R. i O. P.

Art. 6.

Dotychczasowi wykładowcy, którzy nie będą mianowani profesorami, mogą pozostać w Politechnice Warszawskiej jeszcze przez cztery semestry, począwszy od

semestru letniego 1919 r., w charakterze docentów tymczasowych.

Art. 7.

Pragmatyka służbowa określi bliżej prawa i obowiązki profesorów, w szczególności wynagrodzenie ich oraz czas służby.

Art. 8.

Dekret niniejszy dotyczy tylko mianowania pierwszego składu profesorów Politechniki Warszawskiej; sposób mianowania następnych profesorów będzie określony w osobnym dekreście.

Art. 9.

Przepisy wykonawcze do niniejszego dekretu wyda Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Naczelnik Państwa:

(-) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) *F. K. Prauss.*

Dan w Warszawie, dn. 8 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z d. 13.I 1919 r. Nr. 5, poz. 95.

28.

DEKRET

o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom do Sejmu i wykonywaniu obowiązków poselskich.

Na wniosek Rady Ministrów stanowią:

Art. 1.

Winny przeszkodzenia wyborcy zapomocą gwałtu na osobie, groźby karalnej, podstępu, nadużycia władzy lub uniemożliwienia styczności z odpowiednimi osobami w urzeczywistnieniu prawa wolnego wyboru do Sejmu ulegne karze:

więzienia do roku jednego.

Jeżeli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób lub przez urzędnika podczas wykonywania obowiązków służbowych, dotyczących nadzoru nad prawidłowością wyborów, winny ulegnie karze:

więzienia na czas od roku jednego do lat 3 (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Względem winnego urzędnika Sąd mocen będzie zastosować część 3 art. 65 K. K.

Art. 2

Winny podburzania do przeciwdziałania wyborom do Sejmu ulegnie karze:

więzienia do roku jednego.

Art. 3.

Winny naklonienia wyborcy zapomocą poczęstunku, daru, obietnicy korzyści osobistej lub podstępu do głosowania przy wyborach do Sejmu na rzecz nakłaniającego lub wskazanej przezeń osoby ulegnie karze:

więzienia do roku jednego.

Usiłowanie będzie karane.

Tej samej karze ulegnie wyborca, który zgodził się za poczęstunek, dar lub korzyść osobistą głosować na rzecz wskazanej mu osoby.

Art. 4.

Winny przeszkodzenia czynnościom zebrań przedwyborczych lub komisji wyborczych do Sejmu zapomocą gwałtu na osobie, groźby karalnej, podstępu, nadużycia władzy, uszkodzenia lokalu, przeznaczonego na zebranie, lub sztucznego zanieczyszczenia powietrza, jeśli ustawa nie przewiduje kary cięższej, ulegnie karze:

więzienia na czas od roku jednego do lat 3 (dom poprawy).

Jeżeli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób uzbrojonych, to winni ulegną karze:

więzienia na czas od lat 3 do lat 6 (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Art. 5.

Winny wzięcia udziału w wyborach do Sejmu z wiedzą, że prawa do tego nie posiada, ulegnie karze:

aresztu.

Tej samej karze ulegnie wyborca, winny głosowania więcej, niż raz jeden lub też poza swoim obwodem.

Art. 6.

Winny nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów wyborczych do Sejmu ulegnie karze:

więzienia na czas od roku jednego do lat 3 (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Art. 7.

Winny ukrycia, uszkodzenia, sfalszowania list, protokołów lub innych dokumentów, dotyczących wyborów, ulegnie karze:

więzienia na czas od roku jednego do lat 3 (dom poprawy).

Jeśli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób uzbrojonych, to winni ulegną karze:

więzienia na czas od lat 3 do 6 (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Art. 8.

Winny niedopuszczenia posła do Sejmu zapomocą gwałtu na osobie, groźby karalnej, podstępu lub nadużycia władzy do wykonania obowiązków, związanych z jego mandatem, ulegnie karze:

więzienia na czas od lat 3 do 6 (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Art. 9.

Winni przeszkodzenia czynnościom Sejmu zapomocą gwałtu na osobie, groźby karalnej, podstęp, uszkodzenia lokalu Sejmu, albo sztucznego zanieczyszczenia powietrza w tym lokalu, ulegnie karze:

więzienia na czas od lat 3 do 6 (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Jeśli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób uzbrojonych, to winni ulegną karze:

ciężkiego więzienia na czas od lat 8 do lat 10.

Art. 10.

Winni wymienionych przekroczeń sądeni będą zgodnie z przepisami U. P. K.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Thugutt.*

Dan w Warszawie, dn. 8 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z d. 13.I 1919 r. Nr. 5, poz. 96.

29.

DEKRET

w przedmiocie upoważnienia dyrekcji polskiej krajowej kasy pożyczkowej do przygotowania 500.000.000 mk. polskich.

W celu umożliwienia Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej doprowadzenia emisji marek polskich do wysokości, oznaczonej w 3-im punkcie, zatwierdzonej dekretem z dnia 7 grudnia 1918 r. ustawy Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, oraz w celu zabezpieczenia zapasu dla dalszej emisji, upoważnia się dyrektację Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej do przygotowania w Warszawie 500 milionów marek polskich wyłącznie w odcinkach 500-markowych.

Zamiast napisu na dotychczasowych biletach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, przygotowanych przez dawny Zarząd General-Gubernatorstwa Warszawskiego, napis na nowych biletach ma brzmieć:

Państwo Polskie przyjmuje odpowiedzialność za wymianę niniejszego biletu na przyszłą polską walutę według stosunku, który dla marek polskich uchwali Sejm Ustawodawczy (Dekret Naczelnika Państwa z dnia 31 grudnia 1918 r.).

Nowe bilety Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej mają być podpisane przez dyrektację Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Nowe bilety Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w obiegu wewnętrznym mają te same prawa, co dawne bilety, a zatem, zgodnie z p. 4-ym ustawy Kasy, są prawnym środkiem płatniczym i przyjmowane są przez wszystkich, według wartości nominalnej.

Naczelnik Państwa:

(—) *Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) *Byrka.*

Dan w Warszawie, dnia 9 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z d. 10.I 1919 r. Nr. 4, poz. 89.

30.

DEKRET

o organizacji policji komunalnej.

§ 1.

Policja Komunalna, jako organ samorządu, ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobistego i porządku publicznego, sprawuje nadzór nad wykonaniem przepisów prawa i rozporządzeń w zakresie działania policji miejscowej, oraz jest organem wykonawczym władz państwowych i komunalnych.

§ 2.

Policje Komunalne organizują Zarządy gmin miejskich i organy samorządowe powiatowe. Policje te tworzy się pod dozorem i zwierzchnim zarządkiem władz państwowych. Władza naczelną należy do Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 3.

Kierowników Policji Komunalnej wszelkich stopni — mianuje Minister Spraw Wewnętrznych. Są oni urzędnikami państwowymi.

§ 4.

Utrzymanie Policji Komunalnej obciążać będzie w równych częściach skarb państwa (etat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych) i gminy miejskie, względnie organy samorządowe powiatowe.

§ 5.

Organizacja Policji Komunalnej wzoruje się na zasadach, stosowanych przez organizację wojskową.

§ 6.

Gminy miejskie i wiejskie obowiązane są dostarczyć bezpłatnie pomieszczeń dla urzędów Policji Komunalnej miejskiej i powiatowej, oraz kwaterek stałego i czasowego dla funkcjonariuszów Policji Komunalnej.

§ 7.

Funkcjonariusze Policji Komunalnej miejskiej i powiatowej umundurowani będą według wzorów, które określi Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 8.

Funkcjonariusze Policji Komunalnej do czasu wydania specjalnych przepisów służbowych podlegają przepisom w art. 9 — 13 niniejszego dekretu.

§ 9.

Funkcjonariuszem Policji Komunalnej może zostać każdy obywatel Państwa Polskiego, odpowiadający warunkom, w art. 10 przewidzianym. Osoby, nieposiadające obywatelstwa polskiego, mogą sprawować pewne czynności urzędowe na mocy zawartej umowy terytorialnej.

§ 10.

Kandydat na funkcjonariusza Policji Komunalnej, winien odpowiadać następującym warunkom:

- 1) wiek nie niżej 21 lat,
- 2) należyte uzdolnienie,
- 3) nieskazitelność obywatelska,
- 4) zdrowie fizyczne,
- 5) poprawna znajomość języka polskiego w piśmie i słowie.

§ 11.

Nie mogą się ubiegać o stanowisko w Policji Komunalnej i być przyjęci do niej:

- 1) osoby, względem których wszczęto dochodzenie sądowe lub śledztwo za czyny przestępne, o ile nie zostały na mocy wyroku sądowego uwolnione,
- 2) złożeni z urzędu lub wydalenieni ze służby państwowej;
- 3) skazani za bankructwo;
- 4) osoby, zostające pod kuratelą.

§ 12.

Mianowanie funkcjonariuszów Policji Komunalnej może nastąpić po upływie służby próbnej, która nie powinna przewyższać okresu sześciomiesięcznego.

§ 13.

Funkcjonariusze Policji Komunalnej za wykroczenia służbowe podlegają karze w drodze dyscyplinarnej. Kary te w stosunku do szarż oficerskich wymierzone być mogą w formie: 1) nagany, 2) aresztu domowego, 3) przeniesienia do innej miejscowości lub na urząd niższej kategorii płacy, 4) wydalenia z Policji Komunalnej. W stosunku zaś do niższych szarż: 1) nagany, 2) aresztu, 3) grzywny do wysokości 25 mk., 4) przeniesienia do innej miejscowości lub na urząd niższej kategorii płacy, 5) wydalenia z Policji Komunalnej.

Minister Spraw Wewnętrznych wyda specjalne przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej i trybie postępowania na zasadach powyżej wyszczególnionych.

§ 14.

Minister Spraw Wewnętrznych jest uprawniony do wydawania instrukcji i przepisów, opartych na niniejszym dekrete, dotyczących organizacji oraz czynności Policji Komunalnej. Wszczególności instrukcja określi prawa służbowe państwowych funkcjonariuszów Policji oraz stosunek Policji Komunalnej do powiatowych politycznych władz administracyjnych i Milicji Ludowej, organizację szarż Policji i tryb wykonywania przez Policję Komunalną poruczonych jej zadań.

§ 15.

Wszystkie obecnie istniejące w Państwie Polskiem organizacje bezpieczeństwa publicznego z wyjątkiem Milicji Ludowej należy natychmiast przekształcić w Policję Komunalną podług przepisów dekretu niniejszego.

§ 16.

Wykonanie niniejszego dekretu powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Thugutt.*

Dan w Warszawie, dnia 9 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z d. 13.1 1919 r. Nr. 5, poz. 98.

31.

DEKRET

o nadaniu praw wyborczych obywatelom, którzy po dniu 5 grudnia 1918 r. powrócili do kraju.

1.

Obywatelom Państwa, posiadającym kwalifikacje w art. I Ordynacji wskazane, którzy powrócili do kraju po dniu 5 grudnia 1918 r., przysługują prawa wyborcze.

2.

Za podstawę wciągnięcia na listę wyborców obywateli tej kategorii służą legitymacje, wydane przez naczelnika gminy wiejskiej lub miejskiej, względnie komisarza policji (milicji) miejskiej, stwierdzające imię, nazwisko i zawód wyborcy, datę jego urodzenia, czas, kiedy do kraju powrócił, miejsce zamieszkania, oraz cel, dla którego legitymacja została wydana.

3.

Legitymacje poborom nie podlegają.

4.

Wyborca winien najpóźniej w dniu 20 stycznia 1919 roku zgłosić się osobiście z legitymacją do właściwej według miejsca swego zamieszkania komisji wyborczej z żądaniem wciągnięcia na listę. Komisja winna natychmiast zbadać zgłoszenie i o powyższej decyzji zawiadomić zgłaszającego się, komunikując mu jednocześnie treść artykułów 5, 6 i 7 niniejszego dekretu.

5.

Sporządzone na podstawie tych legitymacji listy dodatkowe wyborców winny być złożone w miejscowej komisji wyborczej trybem art. 35 Ordynacji w ciągu 21 i 22 stycznia 1919 r.

6.

Zgłoszone trybem art. 37 Ordynacji reklamacje o wykreślenie z list dodatkowych komisja miejscowa rozstrzyga niezwłocznie, nie zawiadamiając o ich wpłynięciu osób, co do których reklamacje wniesiono, i komunikując o zapadłej decyzji zgłaszającemu, który stawiał się osobiście.

7.

Od postanowień komisji miejscowej służy odwołanie się do głównej komisji wyborczej w ciągu 48 godzin, co wykonania decyzji nie wstrzymuje.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Spraw Wewnętrznych

w/z.

(—) *N. Barlicki.*

Dan w Warszawie, dnia 11 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z d. 13.I 1919 r. Nr. 5, poz. 97.

32.

DEKRET

w przedmiocie umów, zawartych przez b. władze okupacyjne co do majątku państwowego.

I.

Art. 1.

Z mocy samego prawa nieważne są wszelkie umowy, zawarte przez byłe władze okupacyjne lub instytucje i osoby z ich ramienia działające, w przedmiocie majątku państwowego, nie wyłączając dóbr donacyjnych.

Wyjątek stanowią te tylko umowy, których przedmiotem były normalne dochody w zakresie praw użytkownika.

Art. 2.

Nieważne są wszelkie bez wyjątku umowy, zawarte przez b. władze okupacyjne lub instytucje i osoby z ich ramienia działające, a ściągające się do wyrębu i eksploatacji lasów państwowych i donacyjnych oraz sprzedaży surowego lub przerobionego materiału drzewnego z tych lasów, a także dotyczące środków przewozowych, zakładów przetwórczych, maszyn, narzędzi oraz wszelkiego inwentarza, własność państwa stanowiącego lub przez b. władze okupacyjne wprowadzonego, gdziekolwiek się te przedmioty znajdują.

Art. 3.

W wypadkach wyjątkowych, gdy niewykonanie umów powyższych mogłoby pociągnąć skutki, zagrażające interesowi publicznemu, Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych władny będzie zezwolić na ich wykonanie.

Decyzja Ministra jest ostateczna, droga sądowa wyłączona.

II.

Art. 4.

Z mocy samego prawa nie obowiązują Państwa Polskiego zawarte przez byłe władze okupacyjne umowy najmu, dzierżawy lub administracji poręczającej majątku państwowego, nie wyłączając dóbr donacyjnych.

Art. 5.

Zobowiązania, zaciągnięte przez osoby, które zawarły umowy w art. 4 wymienione, winny być wykonywane przez nie do czasu przejęcia majątku przez zarząd państwowy pod odpowiedzialnością za wyniki z niewykonania szkody i straty. Zobowiązania te ulegają redukcji w stosunku do czasu trwania użytkowania.

Dalsze wykonywanie umów takich nastąpić może jedynie za zgodą zarządu państwowego.

Decyzja ostateczna należy do Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, droga sądowa jest wyłączona.

III.

Art. 6.

Przepisy niniejsze stosują się również do majątków, które pozostawały pod zarządkiem przymusowym z ramienia b. władz okupacyjnych, a następnie przeszły pod zarząd państwowy.

Decyzja należy do Ministra wykonyującego zarząd państwowy.

IV.

Art. 7.

W celu zarejestrowania szkód i strat, wynikających z umów, o których mowa w przepisach niniejszych, wszystkie osoby, które umowy takie z b. władzami okupacyjnymi zawierały, winny zameldować je pod rygorem art. 138 K. K. w terminach i trybie, jakie ustali Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych, w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Art. 8.

Rozporządzenia wykonawcze do dekretu niniejszego wydadzą właściwi Ministrowie.

Art. 9.

Przepisy niniejsze zyskują moc obowiązującą w dniu dzisiejszym.

Naczelnik Państwa:

(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

(—) *B. Stolarski.*

Dan w Warszawie, dn. 11 stycznia 1919 r.

„Dz. Pr.” z d. 13.I 1919 r. Nr. 5, poz. 99.

II.

33.

Rozporządzenie Prezydenta Ministrów w sprawie pobytu w Warszawie przyjezdnych.

1. Ze względów aprowizacyjnych i mieszkaniowych w st. m. Warszawie przebywać mogą tylko stali mieszkańcy m. Warszawy.

Za stałych mieszkańców miasta Warszawy w rozumieniu tego rozporządzenia uważani są ci, którzy zamieszkiwali w Warszawie przed 1-ym lipca 1918 roku, jak również i ci, co są wciągnięci do ksiąg stałej ludności miasta Warszawy.

2. Osoby, nie podpadające pod kategorię punktu 1, o ile chcą pozostać w Warszawie, winny się wylegitymować:

- a) stałą zarobkową pracą w Warszawie,
- b) lub odpowiednim dochodem.

Osoby te jednakże powinny uzyskać należyte pozwolenie władz administracyjnych na dalszy pobyt w Warszawie.

3. Osoby na służbie państwowej wraz z rodzinami uważane są za stałych mieszkańców miasta Warszawy.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje po 14 dniach od daty ogłoszenia.

4. Wykonanie tego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Prezydent Ministrów:

(—) *J. Moraczewski.*

Warszawa, dn. 11 stycznia 1919 r.

III.

34.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 8/I 1919 r. w przedmiocie internowania na czas trwania stanu wyjątkowego 14 osób.

Na zasadzie art. 2 punktu d) dekretu Naczelnika Państwa z dn. 2 stycznia r. b. postanawiam internować na czas trwania stanu wyjątkowego następujące osoby, które według posiadanych wiadomości okazywały b. władzom okupacyjnym występna pomoc przy aresztach, rewizjach, nadmiernych rekwizycjach i t. p. czynnościach, wymierzonych przeciwko ludności miejscowej, i których pozostawienie obecnie na wolności zagraża bezpieczeństwu publicznemu.

1) Ottona Wegnera, 2) Jankla Szafrana, 3) Cywę Fidlerę, 4) Teodora Andrzejewskiego, 5) Adolfa Trinksa, 6) Emila Weissę, 7) Apolinarego Tynickiewicza, 8) Leona Kuźmina, 9) Józefa Borowieckiego, 10) Jana Dębskiego, 11) Jakóba Skibińskiego, 12) Józefa Sciszkę, 13) Aleksandra Zielenkiewicza, 14) Edwarda Flemke.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Thugutt.*

Warszawa, dn. 8 stycznia 1919 r.

35.

Rozporządzenie w przedmiocie mianowania Nadzwyczajnego Komisarza st. m. Warszawy i pow. Warszawskiego.

Na podstawie art. 2 dekretu o wprowadzeniu stanu wyjątkowego z dn. 2-go stycznia r. b. oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 6-go stycznia r. b. o wprowadzeniu stanu wyjątkowego w st. mieście Warszawie i powiecie Warszawskim wyznaczam Obywatela Fran-

ciszka Anusza Nadzwyczajnym Komisarzem stołecznego miasta Warszawy i powiatu Warszawskiego.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *N. Barlicki.*

Warszawa, dn. 10 stycznia 1919 r.

36.

Rozporządzenie Nadzwyczajnego Komisarza st. m. Warszawy w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego.

Na podstawie art. 2 dekretu o wprowadzeniu stanu wyjątkowego z dnia 2 stycznia r. b. zarządzam niniejszem, aż do odwołania, co następuje:

1) Ruch na ulicach Warszawy dozwolony jest tylko do godz. 12-ej wieczorem. Od północy do godz. 6 rano znajdowanie się na ulicach dozwolone jest wyłącznie osobom urzędowym, bądź zaopatrzonym w specjalne pozwolenia, które mogą być stałe lub jednorazowe i wydawane będą osobom, zmuszonym przez swój zawód do opuszczania mieszkania w nocy, lub wyjeżdżającym nocnym pociągiem z Warszawy — przez Komendę Milicji Miejskiej (Senatorska 12). Przybywający do Warszawy pociągami, przybywającymi w nocy, winni zaopatrzyć się w przepustki na dworcu.

Teatry i kinematografy winny przystosować godziny przedstawień do przepisu powyższego. To samo dotyczy restauracji, kawiarni i t. p. zakładów, które przed 12-tą wieczorem winny być bezwarunkowo zamknięte.

2) Wszelkie uliczne pochody oraz zgromadzenia

pod gołym niebem są bezwzględnie wzbronione, — a w razie pojawienia się będą rozpraszane siłą zbrojną.

3) Wszelkie zebrania w zamkniętych lokalach są dozwolone z obowiązkiem wszakże zameldowania ich na 24 godziny przed tem w Komendzie M. M. przez trzech organizatorów, którzy są osobiście odpowiedzialni za spokojny przebieg zebrania lub jego zamknięcie z chwilą przybrania charakteru, zagrażającego bezpieczeństwu publicznemu.

Winni przekroczenia przepisów powyższych ulegną w drodze administracyjnej zamknięciu w więzieniu do 3 miesięcy lub grzywnie do 3000 marek z zamianą na areszt do 3-ch miesięcy w razie niewypłacalności.

Rozporządzenie niniejsze otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Warszawa, dnia 10 stycznia 1919 r.

Nadzwyczajny Komisarz st. m. Warszawy i pow.
Warszawskiego

(—) Fr. Anusz.

V.

37.

Rozporządzenie Ministra Skarbu w przedmiocie norm zastawowych polskich papierów procentowych.

W myśl punktów C. i F. paragrafu 5-go Ustawy Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej zatwierdzam następujące normy zastawowe dla polskich papierów procentowych i banknotów rosyjskich.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa zalicza:

na 100 rb. 4½% listów ziemskich	125 m.
„ „ „ 4% „ „	100 „
„ „ „ 5% „ zast. warsz.	125 „
„ „ „ 4½% „ „	100 „

na 100 rb. 6% obligacji m. Warszawy	125 m.
„ „ „ listów zast. prowincjonalnych miejskich	100 „
na 100 m. 5% asygnat Skarbu Państwa	75 „
na 100 rb. 5% asygnat Skarbu Państwa	100 „
na 100 rb. banknotów rosyjsk. (carskich)	75 „

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Byrka.

Warszawa, d. 28 grudnia 1918 r.

